

KYLLIÄLÄN KASVATUSLAITOS 100-VUOTIAS.

I. Wartainen.

Kylliälän kasvatustaitos on maamme vanhin kasvatustaitos, vieläpä vanhin pohjoismaissa. Se sai ensimmäisen ohjesääntönsä marraskuun 17 päivänä vuonna 1829, josta sen alku siis on laskettava. Kylliälä ei ole milloinkaan ollut mikään suurlaitos, mutta vähäpätöisyydestään huolimatta on sen vaikutus ollut eräinä aikoina sosiaalisesti varsin huomattava Viipurin lähiympäristölle, jopa Kaakkois-Suomelle yleensä.

Seuraavassa lyhyt katsaus siihen kulttuurimaailmaan, jonka laatu teki mahdolliseksi kasvatustaitoksen syntymisen, sekä silmäys Kylliälän vaiheisiin kuluneena aikana.

Halki monien vuosisatojen huomataan olleen vilkasta vuorovaikutusta Viipurin yhteiskunnan ja Pohjois- ja Keski-Euroopan sekä Itä-Euroopan kansojen kesken. Varsinkin lännen kulttuurielämä on melkein muuttumattomana esiintynyt Viipurin asukasten ajatustavoissa ja elämänmuodoissa, joten tämä maamme kolkka on ollut vielä enemmän kosmopoliittinen paikkakunta kuin vanha, sivistyksen kehdeksi mainittu Turku. Niinpä 17-sataluvulla Keski-Euroopan maissa heränneiden ihmisystävällisten aatevirtausten vaikutus huomataan viipurilaisissa kulttuuripiireissä. Köyhien, sairasten ja turvaa vailla olevien lasten elämään aletaan täällä kiinnittää huomiota ja ryhdytään olojen korjaamiseen tarvittaviin toimenpiteisiin. Jo niinä aikoina, jolloin maamme länsiosissa tyydyttiin näitä sosiaalisia tarpeita tyydyttämään kirkkoaitain portinpieleen asetettujen vaivaisukkojen keräämillä antimilla, tehtiin Viipurissa huomattavia yksityisiä lahjoituksia

tällaisiin tarkoituksiin, ja muutenkin toimittiin yhteiskunnan avun tarpeessa olevien lähimmäisten auttamiseksi. On näin ollen aivan luonnollista, että maamme ensimmäinen kasvatustuloslaitoskin syntyi juuri tähän vanhaan kosmopoliittiseen kulttuurikeskukseen. Täällä oli sillä tarpeelliset edellytykset: sivistyneistön elämäkäsityksen laatu ja taloudellinen hyvinvointi. Että ensimmäisen kasvatustuloslaitoksen synty juontaa mahdollisuutensa Länsi-Euroopan kulttuurikeskuksista saaduista vaikutteista, osoittaa mm. sekin, että lahjoittaja, joka testamentissaan lausuu Kylliälän kasvatustuloslaitoksen syntyänsä, oli saksalaissyntyinen aatelismies, Venäjän palveluksessa oleva eversti Johan von Stampher. Vuonna 1805, marraskuun 20 päivänä hän allekirjoitti Grodnossa testamentin, jolla lahjoitti Venäjän keisarille Aleksanteri I:lle Kylliälän maatilan ja 15 000 pankkoruplaa hyväntekeväisyyslaitoksen perustamista ja ylläpitämistä varten Viipurin läänin vähävaraisten hyväksi. Sosiaaliset kysymykset askarruttivat yleensä näihin aikoihin virallisiakin piirejä tavallista enemmän. Viipurilaisen sivistyneistön keskuudessa oli tullut tunnetuksi, että ulkomailla oli ns. työ- ja ojenuslaitoksissa saatu hyviä tuloksia rikollisten ja kuljeskelevaa elämää viettävien kansalaisten työhön totuttamisessa ja heidän moraalisien tasonsa kohottamisessa. Tästä syystä oli läänin virallisissa ja muuten vaikutusvaltaisissa piireissä herännyt ajatus saada semmoinen laitos Viipuriinkin. Tätä varten oli v. 1818 maaherra C. J. Walléenin aloitteesta ja johdolla järjestetty rahaneräys, joka tuotti 63 800 pankkoruplaa. Tähän pääomaan lisättiin Stampherin rahasto, ja edelleen määrättiin v. 1829, että Suomen työhuonerahastosta seitsemäs osa eli nykyistä Suomen rahaa 123 000 markkaa oli liitettävä Walléenin keräykseen. Täten muodostunut rahasto tunnetaan Stampherin rahaston nimellä. Edelleen määrättiin, että tähän rahastoon oli vuosittain työhuonerahaston tuloista lisättävä seitsemäs osa, joka tavallisesti oli noin 2 000 ruplaa vuodessa. Aikaisemmin oli Stampherin rahastoon liitetty toimintansa lopettaneen seuran »Collegium Allgemeine Fürsorge i Wiborgs

län» jäännösvarat, joiden suuruutta eivät käytettävänä olevat asiakirjat mainitse.

Näin oli muodostunut ajan oloihin nähden huomattavan suuri rahasto, jonka sosiaalinen käyttötapa oli tosin ainoastaan jotakuinkin ylimalkaisesti Stampherin testamentissa määrätty: hyväntekeväisyyslaitoksen tarpeeksi.

Paitsi rahaa sisältyi Stampherin lahjoitukseen myöskin Kylliälän maatila. Jo vanhoissa keskiajan asiakirjoissa mainitaan Kylliälä ja sanotaan sen olevan Yliveden saarella. Siihen aikaan Vuoksi laski toisella suuhaarallaan Suomenveden pohjaan muodostaen useita väyliä, joiden välissä oli suurempia ja pienempiä saaria. Eräs saari oli niin suuri, että siinä mainitaan olleen useita kyliä, jotka nykyään ovat varsin laajalla alalla etäällä toisistaan. Aivan Kylliälän ohi kulki ikivanha kauppatie Suomenlahdesta Laatokkaan, ja paikkakunnalla on vielä lukuisa määrä niitä aikoja muistuttavia paikannimiä.

Sikäli kuin historiallisista lähteistä voidaan päätellä on Kylliälä ollut Kylläisten sukutila. Niinpä mainitaan Niilo Pietarinpoika Kylläisen, joka oli Savonlinnan päällikkönä 1495, saaneen Sten Sturelta verovapauden Leipämaa-nimiseen tilaan, jonka sanotaan ulottuvan Perojoen suuhun. Leipämaan eli Talin maat eivät kuitenkaan ulotu Perojokeen, mutta kylläkin nykyään sen rajanaapurina olevan Kylliälän maat, joten verovapaus siis ulottui myöskin Kylliälän tilaan. Näitä molempia tiloja hallitsi silloin sama isäntä, nimittäin Niilo Pietarinpoika Kylläinen. Leipämaa, Lihapata, Tali sekä jotkut muutkin paikkojen nimet viittaavat siihen, että nämä seudut ovat muinoinaikaan olleet Viipurin linnan takamaita, josta sinne on saatu elintarpeita, niinkuin viljaa, lihaa, talia ym. Tätä käsitystä tukevat myöskin Talin hovin menneisyyttä valaisevat asiakirjat.

Kylliälä on vanhoissa asiakirjoissa merkitty $\frac{1}{2}$ manttaalin tilaksi, ja v. 1737 suoritetussa isonjaontoimituksessa on sen pinta-alan huomattu olevan nykyisiksi mitoiksi muutettuna 101.92 ha, josta tosin varsin huomattava osa on ollut veden

vaivaamaa luonnonniittyä, mikä kuitenkin on merkitty viljelyskelpoiseksi maaksi. V. 1891 pakkolunastettiin tilasta 6.69 ha rautatien tarpeeksi. Näin pois joutunut ala oli melkein kauttaaltaan viljelyskelpoista maata; 4.56 ha valmista peltoa ja 2.13 ha viljelykseen otettavaksi sopivaa maata. Kylliälän kokoiselle tilalle oli semmoinen peltomaan vähennys varsin tuntuva vahinko, mikä vielä suureni, kun v. 1910 otettiin samoin rautatien tarpeeksi 0.72 ha peltoa, joten peltoala alkuperäisestä väheni lähes 7.5 hehtaaria. Paitsi viljelysalan vähennyistä aiheutti rautatien veto tilan halki maanviljelyksen harjoittamiselle erinäisiä vaikeuksia sen johdosta, että viljelmät jakaantuivat melkein tasan rata-alueen kummallekin puolelle.

Nykyään on Kylliälän peltoala 32 ha, josta osa on varsinkin kevättulvien vaivaamaa.

Niinkuin edellä on selostettu, oli asianomaisilla käytettävänä maaherra Walléenin aikanaan suunnittelemaan tarkoitukseen melkoinen rahasumma ja Kylliälän maatila. Kun kuitenkin osa rahoista ja maatila oli testamentin määräyksellä osoitettu huomattavalla tavalla Walléenin suunnitelmasta poikkeavaan tarkoitukseen, näyttää tämä kaksinaisuus otetun huomioon, ja siitä nähtävästi aiheutui, että syntyi laitosyhdistelmä, jota tuskin muista syistä saattaa ymmärtää mahdolliseksi. Walléen piti tarpeellisena saada parannuslaitoksen rikillisille sekä elämässään muuten holtittomille yhteiskunnan jäsenille, Stampher taasen hyväntekeväisyyslaitoksen turvattomille. Niinpä perustettiin, jotta molempien toivomukset olisivat tulleet tyydytetyiksi, kummankin tarkoittamat laitokset: työ- ja ojennuslaitos sekä lastenkasvatustuloslaitos, jotka asetettiin saman hallinnon ja osaksi saman johdonkin alaisiksi. Tällöinen yhdistelmä tuntunee meidän ajan ihmisistä ainakin jonkin verran omituiselta, mutta silloin se vakautettiin kaikkein korkeimmalla määräyksellä. Keisa-

rillinen asetus marraskuun 17 p:ltä 1829 alkaa näet seuraavalla alkulauseella: »Me Nikolai Ensimmäinen, Jumalan armosta Itsevaltias yli koko Venäjän maan, Suomen Suuriruhtinas ym., ym., ym., Teemme tietäväksi, että Me työ- ja oijennuslaitokselle Viipurin läänissä sekä siihen yhdistetylle kasvatustaitokselle köyhiä ja turvattomia lapsia varten, olemme hyväksi löytäneet julkaista seuraavan ohjesäännön.»

Tämän ohjesäännön ensimmäisessä pykälässä määritellään kumpaankin laitokseen otettavien hoidokkien laatu. Työ- ja oijennuslaitokseen otetaan irtolaisia ja pahantapaisia henkilöitä, jotka kuljeskelevat ympäri ilman laillista elinkeinoa, ja heidän tulee siellä tottua askartelemaan työssä ja heidän moraaliaan on koetettava parantaa; kasvatustaitokseen otetaan hoidettavaksi köyhiä lapsia, joista eivät vanhemmat taikka omaiset voi pitää huolta, sekä myöskin semmoisia lapsia, joiden hoidosta seurakunta on velvollinen huolehtimaan. Oijennuslaitokseen saatiin ottaa myöskin renkejä, palvelijoita ja oppipoikia, joiden laillisesti tutkittaessa havaittiin toimessaan käyttäytyneen röyhkeästi, huolimattomasti, taikka harjoittaneen epäsäännöllistä elämää, mutta joita isännät taikka mestari eivät halunneet kokonaan erottaa palveluksestaan taikka opista, ja siten saattaa heitä pitempikäiseen vankeuteen, johon he irtolaisiksi tultuaan olisivat joutuneet. Tämmöisiä henkilöitä saatiin oijennuslaitoksessa pitää kerrallaan ainoastaan kaksi kuukautta.

Kasvatustaitokseen saatiin ottaa samanaikaisesti hoidettavaksi ainoastaan 20 lasta, puoliksi kumpaakin sukupuolta, 2 ja 15 ikävuosien väliltä. Näin järjestettyinä aloittivat laitokset toimintansa v. 1831; oijennuslaitos Viipurissa ja kasvatustaitos Kylliälän maatilalla.

Laitoksilla oli yhteinen johtokunta, jonka itseoikeutettuna puheenjohtajana oli maaherra, vaikk'eivät maaherrat myöhemmin enää sitä oikeuttaan aina käyttäneet. Jäseniä oli 4, jotka aluksi määräsi senaatti, mutta sitten erosi heistä vuoden kuluttua 2, joiden tilalle johtokunta valitsi uudet, sen

jälkeen erosi aina vuosittain 2, ja johtokunta täydensi itsensä automaattisesti.

Palatkaamme vielä tarkastelemaan niitä perimmäisiä syitä, jotka saivat monet maamme vaikutusvaltaiset henkilöt ja viipurilaiset sivistyneet piirit erikoisesti kiinnittämään huomionsa hoidotta olevien lasten kurjaan tilaan. V. 1808—09 sodan tähden olivat orvot ja monet sotaan sortuneiden vanhempien lapset joutuneet kerjuulla hankkimaan elatustaan. Näitä lapsia oli niin paljon, että ne aivan laumoina (flocktals) kulkivat paikasta toiseen. Tästä suuresta yhteiskunnallisesta epäkohdasta huomautti hallitukselle silloinen kenraalikuvernööri kreivi Fabian Steinheil v. 1811, mutta tuntien hallitustoimien hitauden hän itse ryhtyi yksityisesti työskentelemään asian hyväksi, saaden mm. Viipurin silloisen maaherran, niin kuin edellä on kerrottu, rahankeräyspuuhaan ja samoin muutkin sikäläiset vaikutusvaltaiset piirit. Hän ryhtyi harkitsemaan myöskin perustettavaksi ajatellun laitoksen toimintamuotoja ja pyysi siitä syystä silloiselta Vermlannin maaherralta Olaus Vibeliukselta tämän sinne perustamien käsityölaitosten ohjesääntöjä. Kylliälän kasvatuslaitoksen ensimmäinen ohjesääntö oli niin sanoaksemme työnalaisena vuodesta 1811 vuoteen 1829, jolloin sen lopullisesti valmisti silloinen prokuraattorin sijainen E. J. Synnerberg käyttäen ohjeenaan mm. juuri Vibeliuksen koulujen ohjesääntöä. Hän näyttää olleen kasvatusasioihin hyvin perehtynyt ja katsantotaltaan valistunut mies, sillä laitoksen ensimmäinen ohjesääntö tyydyttää suuretkin vaatimukset. Monet ohjeet ja määräykset ovat semmoisia, että niitä tulisi nykyisessäkin laitokasvatuksessa ottaa huomioon enemmän kuin nykyiset kasvatusopilliset teoreetikot yleensä myöntävät. Ajan yleiseen käsitystapaan verrattuina, erittäinkin juuri lastenkasvatuksen suhteen ohjesäännön laatijan katsantokanta ja periaatteet ovat olleet aivan hämmästyttävän valistuneet ja humaniset.

Laitokseen kuului seuraavat toimihenkilöt: työ- ja ojennuslaitoksessa päällyismies (uppsyningsman), 1 vahtimestari ja

6 vanginvartijaa, kasvatustaitoksessa johtaja, opettaja ja opettajatar, joka viimeksim. näyttää toimineen myöskin emännöitsijänä, sekä 1 mies- ja 1 naispalvelija. Yhteisiä kummallekin laitokselle olivat lääkäri, saarnaaja ja kirjanpitäjä, joka hoiti myös laitoksen kassat.

Aivan tämmöisinä ei laitoksien työskentely kuitenkaan varsin kauan jatkunut. Sen johdosta, että joulukuun 17 p:nä v. 1839 julkaistiin asetus, jolla järjestettiin koko maan työ- ja ojenuslaitokset, sai Viipurin työ- ja ojenuslaitos sekä Kylliälän kasvatustaitos uuden ohjesäännön. Tämä ei kuitenkaan aiheuttanut laitoksien toimintamuotoihin sanottavia muutoksia, mutta työ- ja ojenuslaitos siirrettiin Viipurista Kylliälän maatilalle.

Työ- ja ojenuslaitoksen sijoittaminen Kylliälään aiheutui siitä, että siellä voitiin järjestää vangeille ulkotöitä, niinkuin uudismaan raivausta, ojitusta ym. Tarkastuspöytäkirjasta näkyy, että vangit yrittivät kerran lakkoillakin, kun silloin käytännössä oleva päivän urakka, 60 neliösyltä uudismaan raivausta, oli heistä liian paljon. Johtokunta vähensi urakan 50 neliösyleksi; sekin oli vankien mielestä liikaa, mutta siitä ei johtokunta enää suostunut vähentämään, sillä se katsoi vaatimuksen johtuvan laiskuudesta.

Kun laitoksen maatilaa viljelysala laajeni, niin ruvettiin maanviljelykseen kiinnittämään erikoista huomiota, ja Kylliälä oli jonkin aikaa mallitilana, jonka maanviljelystä ja karjanhoitoa valvoi agronomi. Säilyneistä irrallisista tili- kirjojen lehdistä näkyy, että muistiinpanot ovat olleet tarkkoja ja suunnitelman mukaisia. 50-luvulla johtokunta teki senaatille esityksen Kylliälän muuttamisesta maanviljelyskouluksi, mutta Stampherin testamentin sanamuodon katsottiin olevan esteenä semmoisen muutoksen tekoon.

Laitos oli suunniteltu 20 oppilaalle, mutta vuosien kuluessa oli heitä ruvettu ottamaan enemmän. Mutta tästä johtui, että lahjoitusvarat hupenivat liiaksi, kun senaattikaan ei myöntänyt avustusta riittävästi, perustellen kieltoaan sillä, ettei yhdelle läänille sopinut antaa valtiovaroja suhteellisesti

enemmän kuin toisille lääneille. Asian korjaamiseksi tehtiin useita ehdotuksia, ja lopulta päädyttiin siihen, että työ- ja ojennuslaitos lakkautetaan ja Kylliälä muutetaan orpokodiksi. Uuden ohjesäännön laitos sai marraskuun 2 päivänä 1869. Laitoksen hallinta tuli erikoinin valtuuksin varustetulle johtokunnalle ja kansakoulujen ylitarkastajan valvontaan. Oppilaita otettiin 40, puoliksi kumpaakin sukupuolta, ja he viipyivät laitoksessa 18-vuotiaiksi asti.

Henkilökunnan kokoonpano pysyi entisellään; paitsi että ohjesäännössä ei ole papin palkkaukseen osoitettuja varoja.

Koulukurssiksi asetettiin kansakoulun oppimäärä. Aikaisemmin oli säädetty, että piti opettaa selvästi lukemaan suomea ja ruotsin kieltä, taikka ainakin toista niistä, tuntemaan kristinopin pääkappaleet katekismuksen mukaan, kirjoittamaan luettavaa käsialaa ja osaamaan neljä laskutapaa sekä yksiehtoista päätöslaskua. Siihen siis rajoittui aikaisempi kouluopetus.

Oli erinomainen onni, että kansakoulujen ylitarkastajana oli semmoinen henkilö kuin Uno Cygnaeus, joka suhtautui Kylliälän toimintaan aivan harvinaisen lämpimästi. Cygnaeus nimittääkin kirjeissään Kylliälää rakkaaksi lapsekseen. Hän piti siitä huolen, että laitokseen saatiin ensiluokkaista työvoimaa johtajatariksi ja opettajiksi, hankki avustusta lahjakkaille oppilaille, teki sanomalehtien avulla laitoksen laajemminkin piireissä tunnetuksi, jotta yleisössä heräisi myötätunto laitosta kohtaan. Hän oli melkein säännöllisesti läsnä laitoksen vuositutkinnoissa kohdellen herttaisen sydämellisesti niin opettajia kuin oppilaita. Cygnaeuksen kuoltua ei kouluhallituksen taholta enää osoitettu samanlaista mielenkiintoa laitosta kohtaan kuin hänen aikanaan.

Näin järjestettynä Kylliälä toimi 30 vuotta. Se oli tarkoitettu Viipurin lääniä varten, mutta Viipuri ja sen lähin ympäristö siitä tosiasiallisesti hyötyivät. Säädetyt kunnallislait järjestivät jokaiseen kuntaan köyhäinhoidon, jonka tuli huolehtia orpolapsistakin, joten Kylliälän orpokoti ei enää vastannut tarkoitustaan, samoin kansakoulu oli järjestetty

yleiseksi, eikä Kylliälän enää semmoisenakaan katsottu vastaavan tarkoitustaan olemalla yhden kyläkunnan kouluna. Johtokunta suunnitteli siitä emäntäkoulua, mutta samasta syystä kuin siitä ei saatu maanviljelyskoulua, ei siitä saatu emäntäkouluakaan. Mutta ulkomaisten esikuvien mukaan pahantapaiset pojatkin tarvitsevat hoitoa, ja hallitus huomasi Kylliälän sopivaksi semmoiseen tarkoitukseen, ja niin se muutettiin v. 1900 pahantapaisten ja huonohoitoisten poikain kasvatuslaitokseksi. Rakennuksissa tehtävien muutosten ja uudistusten tähden voitiin uusia oppilaita ottaa laitokseen vasta syksyllä 1902, joten toiminta oli keskeytyneenä lähes kolme vuotta.

Laitoksen hallinta oli yhä johtokunnan huolena, joka maaherran esityksestä nimitettiin kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Henkilökunnassa tapahtui mm. se muutos, että johtajattaren toimi muutettiin johtajan toimeksi, ja niin palattiin siihen muotoon, mikä sillä oli toimintansa ensimmäisessä vaiheessa.

Kylliälällä ei ole milloinkaan ollut ulkonaista loistoa, sillä sen taloudelliset mahdollisuudet ovat aina olleet rajoittuneet, ja henkilökuntakin on suunnannut harrastuksensa enemmän laitoksen sisäisen elämän vaatimuksia palvelemaan kuin ulospäin suuntautuvaan toimintaan, vaikka eräät laitoksen henkilöt varhaisempina aikoina kyllä ovat julkisuudenkin alalla kunnostautuneet. Vaatimaton on laitos ollut varusteisiinsakin nähden. Lukuunottamatta aivan viimeksikuluneita vuosia on oppilaiden vaatetus valmistettu laitoksessa. Aamuvarhaisesta aina kello yhdeksään illalla oltiin työssä suutarin- ja räätälintyöhuoneissa. Mitään kahdeksan tunnin työpäiviä ei kukaan uskonut mahdolliseksi laitostoiminnassa, vaikka työpäivän pituus monesti tuntuikin rasittavalta. Aivan kuin vapauttava tuulahdus tuntui elämässä, kun yksityisesti saatiin keräämällä kerran kokoon 200 markkaa, joilla rahoilla ostettiin Turun raittiusseuralta vanhat torvet ja oppilaista muodostettiin seitsenhenkinen soittokunta, joka kaiutteli säveleitään laitoksen juhlissa ja kesäiltaisain. Valtiollisista systä ei laitokselle milloinkaan pyydetty lisävustusta, sillä

kaikki raha-asioita koskevat asiat menivät Pietariin ministerineuvoston tutkittavaksi, ja semmoisten anomusten pelättiin kiinnittävän venäläisten viranomaisten huomion laitoksen rahapääomaan ja maatilaan. Nehän olivat alkuaan lahjoitetut Venäjän keisarille, joten ne siis olivat tavallaan venäläisten omaisuutta. Noita varoja olisi voitu pitää Venäjälle kuuluvina ja käyttää venäläistämistarkoituksiin, ja jotta välttyttäisiin tältä vaaralta, piti pysytellä mahdollisimman huomaamattomina. Mutta laitoksen kunnossapitämiselle semmoinen asiaintila ei ollut edullinen.

Suurlakon aikana 1905 häiritsi Viipurin lakkokomitea varsin pahasti laitoksen toimintaa, ja Vapaus sodan ajan Kylliälä oli punaisten kasarmina ja heidän esikuntiansa majoituspaikkana.

Maamme itsenäistymisen jälkeen ovat ns. pahantapaisten lasten kasvatuslaitokset olleet monipuolisen kehityksen ja järjestelyn alaisina. Kylliäläkin kuului aikaisemmin senaatin siviilitoimituskunnan alaisuuteen, sitten se muutettiin opetusministeriön alaisen kouluhallituksen hoitoon, ja viimeksi ovat kaikki sen alan laitokset kuuluneet sosiaaliministeriön lastensuojelutoimiston hallintoalaan.

Viimeinen Kylliälän ohjesääntö on vuodelta 1924.

Tila ei salli syventyä selostamaan laitoksen henkilökunnan kokoonpanoa eri aikoina enempää kuin oppilaitakaan. Laitoksen johtajattaret ovat melkein poikkeuksetta olleet aikansa eturivin naisia niin opilliseen sivistykseen kuin persoonallisten ominaisuuksiensaakin puolesta. Muukin henkilökunta on yleensä ollut valioväkeä, vaikka niin pitkänä aikana on siinä suhteessa sattunut poikkeuksiakin.

Oppilaista on suuri prosentti käyttäytynyt siten, että he ovat tuottaneet kunniaa kasvatuskodilleen, ovatpa jotkut kohonneet huomattaviin yhteiskunnallisiin asemiinkin.

Eräs vanha Kylliälän oppilas sanoi, että laitoksessa opetettiin tekemään työtä, kunnioittamaan Jumalaa ja rakastamaan isänmaata. Ja hän lisäsi, ettei tuo opetus liene vallan hukkaan hänenkään kohdaltaan mennyt; sitä osoittanee se, että

hän on kyennyt hyvin tulemaan taloudellisesti toimeen maailmassa ja kasvattamaan lapsensa semmoisiksi, että kaksi poikaa lepää sankarihaudoissa kaaduttuaan taistelussa isänmaan vapauden puolesta.

Kylliälä on parempiosaisten lahja yhteiskunnan vähäväkisille. Sen perustajia on elähdyttänyt halu auttaa niitä, jotka eivät itse kykene itseään auttamaan: orpoja ja heidän kärsiviä äitejään ja isiään. Vaikka laitoksen toimintamuoto onkin jonkin verran entisestä muuttunut, lepää sen työn menestyminen samalla pohjakalliolla: Jumalanpelon, lähimmäisenrakkauden ja työn kunnioittamisen ikikestävillä perusteilla.